

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Katedra správního práva

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Úvahy nad zavedením přímé volby starosty obce v ČR

Autor: Michaela Vohryzková

Autor posudku: JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D.

1. Zadání a cíl práce:

Přímá volba starostů (primátorů) či hejtmanů, tedy osob stojících v pomyslném „čele“ územních samosprávných celků, nepochybně představuje jedno z témat, které si zaslouží pozornost i (především) ze strany správního práva. Vzhledem k tomu, že ta doposud nebyla souvisejícím otázkám věnována v dostatečné míře, je třeba nepochybně ocenit originalitu tématu, na něž se autorka posuzované práce soustředila. Výše uvedené platí tím spíše, že některé jiné vědní obory (např. politologie) se na různé aspekty „komunální politiky“ zaměřují čím dál častěji, ostatně samotná otázka přímé volby starostů představuje jedno z témat, které čas od času rezonuje politickou diskusí týkající se změn souvisejících se správou věcí veřejných a směřující k většímu zájmu širší veřejnosti o výkon územní samosprávy. V návaznosti na výše uvedené proto velmi vítám, že autorka zaměřila svoji pozornost i na správně-právní aspekty dané problematiky, byť přihlédla i k některým závěrům politologickým. Velmi pak kvituji opakovaně autorkou zmíněnou myšlenku (viz např. str. 42), že nedomyšlené a uspěchané přijetí právní úpravy umožňující přímou volbu starostů by mohlo mít neblahé důsledky pro fungování územních samosprávných celků a případnému zavedení přímé volby by mělo předcházet důkladné posouzení této otázky právě z pohledu (správně)právního.

Autorka práce v rámci jejího úvodu jasně vymezila, jakými aspekty tématu se hodlá zabývat (viz str. 1 a násl.), přičemž autorkou zvolené cíle práce nepochybně požadavky kladené na diplomovou práci splňují. Jistou výhradu lze vznést k samotnému způsobu vymezení tématu, kdy nejsem zcela přesvědčen o vhodnosti pojetí kvalifikačních prací jako „úvah“ nad „vybranými problémy“, tato drobná pochybnost však nic nemění na výše již uvedeném.

2. Obsahové zpracování práce (včetně struktury, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Posuzovaná diplomová práce se vedle svého úvodu, závěru, cizojazyčného resumé a seznamu použitých pramenů člení na 5 samostatných hlavních částí. Autorka se nejprve věnuje „Historickému exkurzu“ (kapitola 1., str. 6-13) a popisu postavení „Starosty obce v ČR podle současné právní úpravy“ (kapitola 2., str. 14-29), následně se pak ve srovnávací části zabývá „Přímou volbou starostů obce v evropských státech“ (kapitola 3., str. 30-39). Stěžejní části práce jsou pak věnovány „Kladům a záporům přímé volby starostů“ (kapitola 4., str. 40 - 47) a otázce „Jak na zavedení přímé volby starostů v ČR?“ (kapitola 5., str. 48-69). Jednotlivé části práce jsou pak pro větší přehlednost dále strukturovány, přičemž součástí práce jsou též zajímavé a přehledné tabulky a grafy (např. str. 31 či str. 53).

Základní struktura práce je logická a přehledná a není třeba k ní vznášet zásadnější připomínky. Pokud jde o proporcionalitu jednotlivých částí, zde je na zvážení, zda bylo nutno

věnovat se v rámci práce ve zvolené podobě některým historickým otázkám (např. jde-li o vývoj místní správy před rokem 1848, str. 6) na úkor jiných zajímavějších otázek zmíněných jen stručně (např. občanství ČR jako podmínka výkonu funkce starosty obce). Určité výhrady lze mít i ke smyslu samostatné kapitoly 4. týkající se výčtu kladů a záporů přímé volby. Obsahově nepochybně závěry i úvahy zde uvedené do dané práce patří, je nicméně otázkou, zda tato část představuje ideální formu jejich zakomponování do dané práce.

Z hlediska práce s prameny autorka bezpochyby prokázala schopnost odpovídajícím způsobem pracovat s odbornými texty, právními předpisy i judikaturou. Strukturu pramenů lze považovat pro danou práci za dostatečnou (odborné monografie, komentáře, odborné časopisy i elektronické zdroje).

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátém):

Přihlédneme-li k formálním náležitostem, je posuzovaná práce zpracována v zásadě řádně a v souladu se stanovenými požadavky. Text neobsahuje zásadní stylistické chyby či překlepy (jako výjimku lze zmínit např. odkaz na usnesení „krajského soud v Plzni“ na str. 61). Určitou formální výhradu lze vznést ke shora již zmíněné 4. kapitole, kterou autorka koncipovala formou „výčtů“, jež by měly mít své místo spíše v učebnicích či jiných studijních textech, nikoliv v odborném textu (diplomové práci). Poznámkový aparát autorka využívá způsobem odpovídajícím úrovni dané odborné vědecké práce. Podle mého názoru nebylo nutné, aby autorka v rámci srovnávací části práce připojovala odkaz na poznámku pod čarou již k samotnému názvu podkapitoly s dílčím shrnutím použitých zdrojů (viz str. 35, 36, 38 atd.).

4. Celkové hodnocení práce a její doporučení k obhajobě: (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Posuzovaná diplomová práce je zpracována tak, že i přes výše uvedené drobné výtky nepochybně odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, přičemž cíle práce a zadání tématu byly nepochybně naplněny. Jak již bylo výše uvedeno, práce se sice nezabývá některými aspekty otázek, které možná též stály za pozornost, na druhou stranu nelze odhlédnout od toho, že z práce plyne zjevná orientovanost autorky v daném tématu a nepochybně by bylo v jejích schopnostech zpracovat stejně kvalitní práci i ve vztahu k dalším aspektům tématu. Pozitivně je nutno ocenit i to, že autorka nesetřvala na prostém popisu právní úpravy či judikatury a neváhala vyjádřit svůj vlastní pohled na řešení některých sporných otázek. Ostatně podstata práce spočívá právě v tom, že autorka představuje svůj pohled na možnou úpravu přímé volby starostů v ČR (str. 48 a násl.).

5. Doporučení práce k obhajobě (zda se práce doporučuje či nedoporučuje k obhajobě):

Předloženou diplomovou práci lze přes výše uvedené drobnější výhrady dle mého soudu k obhajobě nepochybně doporučit, přičemž navrhuji její hodnocení známkou výborně s tím, že v rámci samotného výsledného hodnocení bude nezbytné zohlednit podobu ústní obhajoby práce ze strany autorky.

6. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

V rámci ústní obhajoby diplomové práce by se autorka měla vypořádat s výtkami obsaženými v tomto posudku a samozřejmě by měla být schopna zodpovědět otázky vzešlé z

diskuse před zkušební komisí. Z obhajoby by také mělo být zřejmé, že závěry učiněné v práci v písemné podobě je autorka schopna přehledně a srozumitelně formulovat též ústně.

Jako případná témata k diskusi u ústní obhajoby navrhuji:

- 1) Úvaha nad tím, zda by se měla přímá volba starostů obcí v ČR projevit i v rámci právní úpravy místního referenda (případně jak).
- 2) Úvaha nad smyslem zakotvení podmínky státního občanství ČR pro starostu obce.

V Plzni dne 2. 5. 2018

Milan Podhrázký